

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey-út 4 szám
hova az előfizetési pénzek,
hirdetések és minden a ki-
adóhivatalt érdeklő közle-
mények küldendők.

Nyitott ében egy sor
közlelési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutanyos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 ft. — kr.

Félévre . 2 ft. 50 kr

Negyedévre 1 ft. 25 kr

SZEKESZTŐSÉG

Beliczey-út 4. szám
hova a lap szellemi rész tő
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Az „Országos Nemzeti Szövetség”
Szarvason.

Emlékezetes szép napunk volt folyó hó 16-án. A magyar kultúrának, fölvilágosultságnak, humanizmusnak a békességes szeretet fegyvereivel harcoló lelkes katonái, az „Országos Nemzeti Szövetség” kiküldöttjei keresték fel városunkat, hogy nagy nemes hazafias céljaik számára meggyerjék városunk és a vidék közönségét is, hogy a magyar nemzeti állam eszméjének erős, bevehetetlen várát alapítsák meg a szarvasi nemzeti szövetség megalakításával.

Örömmel jegyezzük föl a napi események krónikájába azt, hogy városunk átértvén, átérzvé a nemzeti szövetség hazafias, békés, minden magyar embert a hazaszeretet közös érzésében egyesíteni törekvő céljait, szívvel lélekkel sorakozott az Országos Nemzeti Szövetség lobogója alá, hogy ez alatt haladjon a nemzeti előrehaladás útján diadalmas munkájára.

A nevezetes nap történetéről a következőkben számolunk be olvasóinknak.

A megérkezés.

Folyó hó 16-án d. u. a 2 órai vonattal érkeztek körünkbe az O. N. Sz. központi igazgatásának kiküldöttjei. Dr. Herczegh Mihály egyetemi tanár vezérlete alatt. Ugyan akkor érkeztek a vidéki szövetség tagjai is.

A vármegye központjából Dr. Lukács György főispán és Dr. Fábry Sándor alispán ugyan akkor érkeztek városunkba, hogy az alakuló közgyűlésen részt vegyenek.

Az illusztris vendégeket a pályaudvaron a szarvasi szervező bizottságnak tagjai várták s ezek nevében Dr. Mázor Elemér szervező bizottsági titkár üdvözölte a körünkbe érkezett vendégeket lelkes Istenhozottal, mire Dr. Herczegh Mihály szíves szavakban válaszolt.

A vendégek — a jelenvolt közönség zajos éljenzése közben szálltak föl fogataikra s hajtattak Gróf Bolza Géza szervező bizottsági elnök vendégszerető házához.

A közgyűlés.

Az Országos Nemzeti Szövetség alakuló közgyűlését megelőzte Szarvas város képviselő testületének rendkívüli diszközgyűlése, melynek egyedüli tárgya Ő Felsőge a király által kitüntetett Gróf Bolza Gézának a Lipót-rend ünnepélyes átadása volt.

A diszközgyűlést Melis János bíró d. u. 3 órakor megnyitottnak jelentette ki, erre Dancs Béla elsőjegyző bejelentette a közgyűlés egyedüli tárgyát, hogy azon fogják átnyújtani Bolza Géza grófnak a királyi kitüntetést. Ezen ünnepélyes alkalomra a vármegye főispánja Dr. Lukács György volt szíves megjelenni.

Indítványozta, hogy úgy a vármegye főispánját, alispánját, mint magát az ünnepeltet kiküldöttség hívja meg a közgyűlésre. A kül-

döttségbe Szirmai L. Árpád vezetése alatt Mikolay Mihály, Salacz Oszkár, Melis György és Csicsel János képviselőtestületi tagokat hozta javaslatba, mely helyesléssel elfogadtatván, megindult a küldöttség. A közgyűlést addigra felfüggesztették.

Nagy éljenzés közben lépett be a főispán Bolza Géza gróf, Herczegh Mihály prorektor, Fábry Sándor alispán dr. társaságában. Feszült figyelem mellett szállal meg a főispán s sokszorosán éljenzéssel megszakított beszédét mondott.

A főispán beszédét azon kezdi, hogy mindenkor örömmel jön Szarvasra, a vármegye e haladó városába; de kétszeres örömmel jön most, midőn egy férfúnak hozta el ő felsége legmagasabb kitüntetését, aki nem vonul a magánélet sánczai közzé, Bolza Géza gróf (éljenzés) mintaképe az önzetlen hazafiságnak akinek szerénységénél csak erényei nagyobbak. Szeretet és nagyrebecsüléssel viseltetik iránta szülővárosa, az egész vármegye ismeri és elismeri az ő nagy erényeit, (Zajos tetszés.) Az ő ritka közéleti munkásságát elismerte a koronás király is. (Éljenzés. Az egész közgyűlés föl áll.) A kinek öröme, népének öröme, a ki aug. 27-én kelt legfelsőbb rendeletével a közügyek terén kifejtett tevékenységeért Bolza Géza grófnak (Zajos éljenzés) a Lipót-rend keresztjét díjmentesen adományozta. Ezután az ünnepelthez fordul, szép szavak közben föl-tüzi mellére a csillogó keresztet és aztán riadó tetszést keltve, kéri a társaságot kiáltság vele: Éljen Bolza Géza gróf. (Nagy, szünni nem akaró éljenzés és perczekig tartó taps.)

Bolza Géza gróf körülbelül ezeket mondotta: Életem legszebb, de egyuttal legnehezebb pillanatát élem. Legszebb, mert van-e szebb kitüntetés, mintha egy szerény munkást a koronás király kegye tüntett ki, legnehezebb, mert oly sok felől jön a szeretet, a kitüntetés polgártársaim sorából, hogy gondot okoz, ha valjon megérdemeltem-e azt s megtudom-e azt eléggé köszönni? Legalázatosabb hűséggel köszönöm és fogadom a királyi kitüntetést s azt minden időnkön át drága ereklye gyanánt fogom őrizni, de őszintén szólva, visszatekintve minden vonalon végzett munkásságomra, nem találok a kitüntetésben elég érdemet s nem találok más megoldást, mint azt, hogy nem is közpályám sikereiért, hanem jóakaratu igyekvésemért vagyok a mai napnak részese és főleg azért, mert egy férfi, a vármegye főispánja felém irányozta a trónon dicsőségesen uralkodónak legnagyobb figyelmét. A Mindenható áldja meg a szívét. Beszédét, melyet nagy közvetlenséggel és keresetlenül adott elő, a király éltetésével fejezi be. Riadó éljenzés tört ki minden ajkon.

Beszéde után a főispán fejezte be a diszközgyűlést. Szintén nagy hatással a királyt éltette, mely minden ajkon lelkesedéssel ismétlődött.

Alakuló közgyűlés.

Gróf Bolza Géza megnyitja a nemzeti szövetség alakuló közgyűlését, mely az előbbi közgyűlésnek jóformán folytatása volt, meleg köszönetet mond Herczegh Mihály egyetemi tanár elnöknek a tisztelt vendégeknek, a törvényhatóság képviselőinek s a közgyűlés minden tagjának. Elmondja az alakulás közbeszó tényeit. Bejelenti, hogy a szarvasi szövetségnek 342 tagja van, s hogy a közgyűlés szabályszerűen lett össze hívva. Ezután felkéri Herczegh Mihály központi szövetség elnökét beszédének megtartására.

Dr. Herczegh Mihály

a budapesti egyetem tudós tanára, az országos nemzeti szövetség elnöke a következő remek beszédet mondotta el.

„Örömmel üdvözli Szarvas városát a nemzeti szövetség megalakítása alkalmából. A szövetségben hatalmas erő rejlik. Ezáltal egységessé tehetjük, nemzetivé alakíthatjuk át a társadalmat, a magyar nemzeti állam erős, megdönthetetlen fundamentumát. A társadalmi egység Szécsényi István eszméje, ennek érdekében alakítá meg a legnagyobb magyar a 40-es években a nemzeti kaszinót. Ez időszertit nincs társulat, mely a társadalmi egység előérését vallaná föladatának Az O. N. Sz. egyik föladata társadalmi szakosztálya működésének célja — ez.

A 2-ik szakosztály a munkás kérdés megoldását vallja föladatának. Társadalmunknak értelmi osztálya eddig nem igen mert a munkáskérdéssel foglalkozni, mert forradalmi törekvésekkel gyanúsították azt, ki ez irányban fejtett ki tevékenységet. A munkásokért pedig tennünk kell valamit, míg el nem késünk. A munkás biztosítani akarja létét, családját, azok meg, kik lelketlen izgatással az elégtelenség konkolyát hintgetik szót, a munkások közt — pénzt vagyont akarnak gyűjteni maguknak átkos működésükből. Nekik az izgatás kenyérkereset, olyan foglalkozás, melyhez kvalifikáció nem kell és mégis kenyéret, pénzt hoz az illetőknek.

Meg kell becstülnünk a munkásokat, hisz az a piszkos zubbony meleg szívet, nemes lelket takar. Azok a munkától kérges kezek, a munkától megizmosodott karok és vállak erős és hatalmas támaszai a hazának. A munkások megbecsülése által, a velük való foglalkozás, helyzetük javítása által könnyen megoldható ez a nehéz szociális kérdés.

Komolyan és szeretettel foglalkozzék az állam és a társadalom a munkásokkal, hiszen édes magunkat segítjük azzal, amit a munkásnak adunk szeretettel. A társadalom értelmét fejleszteni, erkölceit megszilárdítani, s így az egységes nemzeti társadalom ideálját megvalósítani: egyik nagy, fontos célja szövetségünknek. Áttérek a nemzetiségi osztály föladatának ismertetésére.

Magyarország ereje a nemzeti egység és nemzeti államban áll.

A törvények korlátain belül mindent meg kell tenni, minden időt és alkalmat fel kell használni annak megvalósítására.

Hogy ezen magasztos célunkat elérhessük, nem szabad tétovázunk aggodalmasan nem szabad se jobbra se balra tekintenünk. Bátran, megfélemlíthetetlenül kell előre haladnunk, megállani helyünkön a népek közt, mint a szikla áll a tenger hullámai között.

Ezen nagy föadataink betöltésével szombon nem szabad alkura lépünk senkivel és nem szabad visszarettenünk semmi akadálytól.

De nincs is okunk rá. Először mert a férfias lelkesedés mindent legyőz; ez pedig megvan minden igaz hazafiban. Másodszor és főleg, mert a nemzet társadalmi egységét és a nemzeti államot három nagy érdek követeli: az ország érdeke, az uralkodóház érdeke és a monarchia nagyhatalmi állásának érdeke.

Ha ellenkezésképpen cselekednénk: nem bírnánk nemzeti hivatásunk öntudatával, vagy legalább is nem felelnénk meg annak és nem lennénk érdemesek az állam névre.

Meg kell értetnünk a hazánk területén lakó népfajokkal, hogy lehet valaki nemzetiségre nézve német, horvát, szerb, román vagy tót; de hazafiságra nézve nem lehet más, mint magyar. Mert nemzetiség lehet sok, de haza csak egy van: a területileg és politikailag feldarabolhatatlan ezer éves Magyarország. Bármilyen nyelven beszéljenek is tehát a köztünk lakók, ők mégis magyar állampolgárok, s mint ilyenekre a magyar nyelv tudása csak előnyvel és haszonnal járhat. Mert a magyar nyelvnek, az államnyelvnek tudása nélkül sem a politikai életben, sem a megyei és községi ügyek intézésében nem vehetnek részt olyan mértékben, a milyen mértékben őket a magyar nyelv tudása mellett méltán megilletné.

A magyar nemzet a nemzetiségekkel szemben sohasem követte el azt a politikai türelmetlenséget, a minőt a nagyobb külföldi államok eljárásában tapasztalunk. Tudjuk a történelemből, hogy mit tett azokban a politikai nemzet a többi népségekkel szemben.

Nézzük csak Franciaországot, mely ma már a nemzeti egység, és nemzeti állam példányképpé szolgált. A szabadság, egyenlőség és testvériség hazájának mondják. Mégis ahol a többi népfajokat asszimilálni, magába olvasztania nem sikerült: kiirtotta őket a civilizáció despotizmusa.

Ez történt Spanyolországban is, ahol helta és gallus faj beolvadt az iberekbe.

Angolország, szász, angol, liber és gallus lakosainak semmi faji hasonlósága Vales és Skócia (az egykori Kaledónia) volta eredetű népeivel: mégis az angol államélet és tudomány népnek nem tekintik őket, s nem ismeri el jogukat ahhoz sem, hogy éljenek.

Hát a mi a tudós tanáraink, a németek, kiknek a civilizáció körül szerzett érdemeit senki sem ismeri el nálamnál jobban, hát ők vajjon kegyesebbek voltak-e a maguk szlávjaik iránt? Tudjuk, hogy Hannovera, Mecklenburg, Holstein, Anhalt, Poroszország és Ausztria nagyrészt lakossága tótokból állott. Hamburg, Lübeck, Rostok, Schwerin stb szláv népeknek voltak tót nyelvű székelyei. Szlávok alapították Lipesét, Drezdát; mégis az ugynevezett német közvélemény, a német komoly tudomány, és a lelkes német hazafiság jelenleg is magasztalja Medve Albertet, hogy keresztos háborút viselt Brandenburg szlávjai ellen, s fennen áldja a frigyesekeket, kik irtó hadviselést folytattak Pomeránia, Szilézia és Posen nem német ajku, lengyelül beszélő lakossága ellen. Elzász Lothringenről nem is beszélünk, sem arról, hogy a porosz kormány csak legújában is száz milliót kért a pózei lengyel birtokok kisajátítására. Hiszen ami történt, az mind a nagy „einiges Deutschland“ érdekében történt.

Mi magyarok soh sem gyakoroltunk ilyen politikai türelmetlenséget az ország más nyelvű nemzetiségeivel szemben. Nem is szándékunk követni őket.

A világtörténelemben páratlanul áll a testvériség, a nagylelkűség, melylyel a magyar törvényhozás a birodalma területén talált és ide menekült népfajok iránt viseltetik.

Történelmünk és törvényhozásunk tanúságai határozottan ellentmondanak azon ráfogásnak, mintha Magyarország az itt lakó nemzetiségek elnyomására magát eszközülni oda adta volna. A pusztaszeri nemzetgyűléstől kezdve egész az 1849-iki szegedi országgyűlésig, vagy ettől le egészen a mai napig egyetlen egy törvénykezely sincs, a mely nálunk egy vagy másik nemzetiséget sérelmesen illette volna.

Az uralgó magyar faj a többi nemzetiségeket mindazon jogokban részesítette mindig, melyekkel a magyar szülöttek birtak. A törvényelőtti jogegyenlőség vörös fonálként húzódik végig az egész törvényhozásunkon — a honfoglalástól kezdve egész mostanáig.

Már a honfoglalás idejében Árpád uralkodása alatt nemcsak azok voltak magyar nemes emberek, kik a hét ősi törzs és száznolc nemzetiségből származtak, hanem magyar nemeseknek tekintettek a szláv és más eredetű népfajok is, kik a magyarokat a honfoglalás nagy munkájában segítették s ezáltal a haza körül érdemeket szereztek.

Valamint a született magyarok, úgy a más ajku nemzetiségek is, a törvényes követelmények mellett ugyanekppen lehettek városi polgárok, megyei nemesek, egyházi és világi főurak, az ország zászlósi, grófok, bárók, állami és törvényhatósági tisztviselők. De lehetnek és voltak jobbágyak is, nemcsak az idegen ajkuak

és a magyar ajkuak is. Egyszóval testvérekkül fogadtuk őket: harvátokat, románokat tótokat, szerbeket, szászokat, ruténeket stb, mindenben. Semmiből sem voltak kizárva: semmiben sem voltak megrovíditva. Előnyökben és hátrányokban egyaránt részesültek ép úgy, mint ha született magyar ajkuak lettek volna.

Sőt többet mondok, mert történelmi tény, hogy a nem magyar ajkuak nagyobb jogokkal ruháztattak fel, mint a született magyarok. Önkormányzatot és kiváltságokat, autonómiát és privilégiumokat kaptak, melyeknél fogva a megyei hatóság alól kivétettek, csak a koronás király hatalma alatt állottak, saját tisztikarral birtak, statust instatu képeztek és önmaguk gyakoroltak maguknak törvénykezési, közigazgatási hatóságot.

Ilyen autonómiát és privilégiumot nyertek már az Árpádok kezdő korában a városok alján letelepülő németek (hospites), kik minden előbbi jogaikat megtartották; II. Endre királytól a Tráziából jött románok, II. Géza, illetve IV. Istvántól a szepesi és erdélyi szászok: IV. Belától a kunok. Nagy Lajos királytól a rutének, kik Kariotovic herceg vezetése alatt jöttek hazánkba, és I. Lipóttól a Csernovics Péter vezérrelése alatt letelepített szerbek. Már Szent István arra inti fiait, hogy a betelepülő idegeneket pártolja, Kálmán király pedig elrendeli, hogy az idegenek télanyai adót fizessenek, mint a honosok.

Igaz, hogy legújában a köztörvény hatóságok rendezése alkalmával (1876 ban) ezek az önkormányzati hatóságok és kiváltságok elvonattak a nemzetiségektől, de elvonattak ugyancsak akkor a magyar ajkuaktól is. Elvonattak a székelyektől, jászok- és kunoktól, a nagy-kikindai kertülettől, több olyan megyei hatóságtól és mintegy ötven olyan királyi várostól, melyekben előbb is, most is magyar ajkuak laknak. Atalakították és a megyékbe beolvastották őket.

A magyar törvényhozás tehát itt is a jogegyenlőség és viszonyosság követelményei szerint járt el.

A privilégiumokat pedig meg kellett szüntetni, mert 1848. óta a közsabadság korában, a privilégiumok ideje lejárt.

A leghatározottabban ellentmondunk tehát azon állításnak, hogy Magyarországon a nemzetiségek most vagy előbb valaha nálunk elnyomva lettek volna, sőt ellenkezésképpen, nincs Európában ország, hol a nemzetiségek több jogot élveztek volna mint Magyarországon. S épen azért is nincs Európában ország, ahol a nemzetiségek erősebben megismosodtak és nagyobb követelésekkel mernének föllépni a nemzeti egységgel és nemzeti állammal szemben, mint Magyarországon.

Csak hogy a nemzeti állammal szemben nekünk sem szabad tágitanunk egy tapodtat sem. Ez a föld itt a mi földünk, mi teremtetünk rajta államot, mi védjük meg létét, mi vittuk vissza szabadságát, miénk benne a vagyon, és értelmiség tulnyomó része.

A történelmi Magyarország nem valami újabb államképződmény: nem valami ideiglenes sovinszta áramlat muló produktuma, hanem ezeréves erős munkának szilárd alkotása. Beirtuk ezt kardunkkal az idegen nemzetek történelmi könyvébe, bevettük emlékezetébe azon középeurópai népeknek, melyeknek kulturáját évszázadokon át védelmeztük testünkkel, vértünkkel a török, tatár és barbár csapatok ellen. És oda állítottuk mi nemzeti államunkat, ezt a mi édes hazánkat az európai kultur államok közé, — odaállítottuk intézményeinkkel, műveltségünkkel és szeretetünkkel.

Nem kisebb ember ismerte ezt el és hirdette mirolunk országnak, világnak, mint II. Vilmos, nagy Németország hatalmas császára.

Működésünket irányítja a humanizmus, a liberalizmus és a patriotizmus.

Kölcseink tisztelet, szeretet, engedékenység, az országok, nemzetek fejlődő élete. lolkainknek vágya a Szabadság, Egyenlőség és Testvériség iránt a humanizmus működésének következtése. Ez vezetett be az emberi társadalomba a civilizációt: Ez valósítja meg a teljes jogegyenlőséget, ez nem ismeri a „divide et impera“ elvét, az egységes nemzeti állam kiépítésének egyik hathatós tényezője ez.

A liberalizmus alatt, — hogy félre ne értessem, e szónak nem a politikai jelentőségét, fogalmát kell értenünk. A politikát kizártuk működésünkben. A társadalmi és közművelődési szabadság, a haladás szabadsága melyben nyilvánul az élet, ez a liberalizmus, melyben nyilvánul az élet, az a liberalizmus, mely zászlónkon ragyog. Ez a liberalizmus, mit a demokrácia szelleme ha át, a társadalmi egységnek erős faktora.

A patriotizmus uralkodó eszméje korunknak, mint volt a középkoré a vallás eszméje. A hazafiság és nemzeti jelszavával dolgozunk céljaink megvalósításán és a hit azok diadalában, a buzdítás, mit az egész országban, úgy itt Önöknél is örömmel tapasztalunk, erőnkkel fölvilágyozza, lelkesedésünknek szárnyakat ad, s így fokozott kitartással folytatjuk a munkát, melyet im a szarvasi nemzeti szövetség megoszt velünk, hálá

és köszönet azoknak, a kik fáradoztak e helyütt is a szövetség megalakításában.

Ügyünk igaz, kitartásunk meg nem lankadó, így tehát győznünk kell és győzni is fogunk! Lelkes éljonnás.

A beszéd elhangzása után a szövetség megalakítása kimondatott, elnöké Bolza Géza grófot, társelnökké Benka Gyulát, alelnökké Szirmay L. Árpádot, Zvarinyi Jánost, titkárrá dr. Mázor Elemért, jegyzökké Liska Jánost, Sziráczy Jánost, pénztárnokká Mayer Frigyeset, könyvelővé Nagy Lászlót, felügyelőbizottsági tagokká Mikolay Mihályt, Dérczy Ferenczet, ifj. Medveczky Józsefet választották. Igazgatósági tagok: Bárány Béla, Bakay Sándor, Borgulya János, Borsits Ignác, Csicsely Pál, Csormák János, Czinkotszky János, Dancs Béla, Dankó Sámuel, dr. Déri Henrik, Deák Ferencz, Domesák János, Grimm Mór, Glück Zsigmond, Harmati János, Haviár Gyula, Janurik Pál, Kiss György, Komár György, Komlovsky György, Kondacs István, Kohn Ignác, dr. Lengyel Sándor, Mészáros Gueziáv, Melis János, Mikolay István, Mocsikónyi József, Molnár János, Moravcsik József, Morvay Károly, Neumann Jenő, Oláh Miklós, Opauszky István, Petrőcy Károly, Placsó István, Popják György, dr. Reismann Adolf, Sápoczky György, dr. Salacz Oszkár, Salacz József, ifj. Salacz Ferencz, Sipo Lipót, Sonkoly György, Szabó József, dr. Szemző Gyula, Sziráczy János, Szikcs Antal, Tepliczky János, Valkovszky Mihály, Veles Tamás.

Ezután felolvasták az érkezett sürgönyöket, többek között, a következők:

Sziből üdvözölöm a „Szarvason alakult nemzeti szövetséget és kívánom, hogy hazafiai feladatukat leghibebben teljesítsék, erős láncza legyen nemzeti törekvésünknek, egyuttal az alapítók sorába kétszáz koronával felvételemet kérom. Csáky Albin.“

K r i v á c s y Géza dr. indítványára Ö Felségének és a főhercegnek üdvözölő táviratokat küldenek. A távirat Bántly Dezsőhöz intézve a következő: A szarvasi nemzeti szövetség a legmélyebb alattvalói hódolattal és tisztelettel gondol az orsz. nemzeti szövetség első alapítójára, felséges királyunkra. Kérjük Excellenciát, hogy tántoríthatatlan hűségünket a trón szalmolyánál tolmácsolni sziveskedjék.

A banket.

A közgyűlés után az Árpád szálloda dísztermében a vendégek tiszteletére társas lakoma volt, melyen mintegy 250-en vettek részt.

Az első pohárköszöntőt L u k á c s György főispán mondotta. Gyönyörű felköszöntője a király egészségére szól, a ki az uralmi jogok birtokában szerett atyja országának, a ki megesküdt hazánk alkotmányára és a kinek biztosabb kezében nem volt Szent István koronája, élteti azt a koronát felkent viselő királyt. A beszédet állva hallgatták meg s magőljenezték.

S z i r m a y L. Árpád nagy elokvenciával Herczegh Mihály egészségéért üritett poharat. A többek között a következőket mondván: A kereszténység első századában Gamadé azt mondotta: Ha Istenből van, akkor hasztalan minden, a mit ellene teszünk, ha pedig emberi munka, önmagától is megszűnik. Én is azt mondom. Ha a nemzeti szövetséget hazafias cél szülte, akkor már ekként polgárjogot nyert. Nem kérdem, van-e szükség rá: nekem elég azt tudnom, hogy hazafias cél akar. A vezéreszűneknek apostolok kellenek. Ezt az apostolt látja H e r c z e g h Mihályban; egészségéért iszik.

L u k á c s György dr.: Gyors élti időkben — ugymond — a fejlődés rohamos, tudományunk magasan áll. Egyben azonban megfogyatkoztunk. A jellemben. A gyors rohanás, melynek sikerek és csak sikerek kellettek, megakasztotta, hátraszorította a jellemfejlést. Bolza Géza gróf (viharos éljenzés) az igazi tündöklő férjijellem, a kire a kornak szüksége van. Szépen mutatja be polgári erényeit s folyton fokozódó tetszés közben élteti a grófot. A beszéd óriási hatást keltett, percekig kiáltották lelkesen: éljen Bolza Géza gróf.

Egész sora a szebbnél szebb felköszöntőknek következett ezután. Herczegh Mihály szintén Bolza Géza gróf egészségéért ürit poharat; Bolza Géza gróf meleg köszönetet mond mindazoknak, kik odaadó támogatással a nem fásztó, de neki mégis gondokat okozó akcióban, a nemzeti szövetség létesítésében segélyre voltak.

Nagy, frenetikus hatást keltett Fábry Sándor dr. alispán felköszöntője, a ki költői szárnyalással Bolza Géza grófnő egészségéért üritett poharat.

Komlóssy Ferencz dr. orsz. képvis., esztergomi kanonok azért a férjűért ürit poharat, kit ő hamarabb ismert és szeretett meg, mint Békésmegye, élteti L u k á c s

H I R D E T M E N Y.

rennel közhiré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték III. Sorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak elárusítás végett kiadaték. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszter által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magyar Királyi Szabadal. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Harmadik Sorsjáték.
100,000 sorsjegy 50,000 nyeresemény.

Első osztály Betét 12 korona. Huzás 1898. nov 17 és 18.		Második osztály Betét 20 korona. Huzás 1898. dec 14 és 15.		Harmadik osztály Betét 32 korona. Huzás 1898. jan 10. 11 és 12.		Negyedik osztály Betét 40 korona. Huzás 1899. jan 3. febr 1.		Ötödik osztály Betét 32 korona. Huzás 1899. febr 22 és 23.		Hatodik osztály Betét 24 korona. Huzás 1899. márcz. 15-től ápr. 12-ig.		
Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben. Korona.		
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	1,000,000 (Egy millió)		
1 "	20000	1 "	25000	1 "	30000	1 "	30000	1 "	30000	1 jut.	60000	60000
1 "	10000	1 "	10000	1 "	20000	1 "	20000	1 "	20000	1 nyer.	40000	40000
1 "	5000	1 "	5000	1 "	15000	1 "	15000	1 "	20000	1 á	20000	20000
3 "	2000	3 "	3000	3 "	10000	3 "	10000	3 "	10000	1 "	10000	10000
5 "	1000	5 "	2000	5 "	5000	5 "	5000	5 "	5000	1 "	6000	6000
8 "	500	8 "	1000	8 "	2000	8 "	2000	8 "	2000	1 "	4000	4000
30 "	300	20 "	500	10 "	1000	10 "	1000	10 "	1000	2 "	3000	6000
50 "	100	60 "	300	70 "	500	35000	70 "	500	35000	3 "	2000	6000
2900 "	40	3900 "	80	4900 "	130	637000	3900 "	170	663000	4000 ny.	1000	20000
3000 ny. Kor.	240000	4000 ny. Kor.	477000	5000 ny. Kor.	895000	4000 ny. Kor.	934000	4000 ny. Kor.	1061000	50 "	500	25000
										400 "	200	80000
										720 "	100	72000
										1000 "	50	50000
										27800 "	200	556000
										30,000 ny. és jut Kor.	955000	

Az I. osztály huzása 1898. november 17. és 18. án lesz. A huzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság, és kir. közjegyző, jelenlétében nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók. — Budapest, 1898. október hó 23.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

L ó n y a y.

H a z a y.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Váltóüzlete
Alapított 1841. évben.
RÉSZVÉNY 15 MILLIO FRT
TARTALEK-ALAP 11 MILLIO 300.000 FRT
Dorottya-utca 1. BUDAPEST. Gizella-tér sarkán.

A NÁLUNK VÁSÁROLT
eredeti sorsjegyek
intézetünk bélyegzőjével
vannak ellátva.

NÁLUNK
vásárolt magyar osztály-
sorsjegyekre körülbelül
2 MILLIO
KORONÁT
NYERTEK!

Csak oly
nyerő-sorsjegyeket
váltunk be,
melyek nálunk vásároltak.

Mi
csak hivatalos
sorsolási jegyzéket
küldünk szét és pedig
mindjárt megjelenése után
felszólítás nélkül.

HÚZÁS 1898. NOVEMBER 17. és 18-án.

Az eddig mutatkozó s minden várakozást felülmúló kedvező huzási eredmény, melynek nagy része ép a mi feleinknek jutott — indít bennünket arra, hogy felhívjuk a figyelmet a most kezdődő

3-ik magy. kir. szab. osztálysorsjátékra

A játéktervezet vizsgálásánál mindenki feltétlenül meggyőződik arról, hogy ezen sorsjáték a legnagyobb nyerési esélyeket nyújtja.

A kibocsátott **100,000** db sorsjegyből feltétlenül nyer **50,000** db, tehát a fele.

A 3-ik sorsjáték egymást követő 6 osztályában összesen

13 MILLIO 160,000 korona

sorsoltatik ki, mely kizárólag a résztvevőknek jut.

A főnyeresemény szerencsés esetben

1.000,000 (egy millió) korona.

A kiválóan előnyös és nyerési esélyekben bővelkedő játéktervezet folytán a magy. osztálysorsjátékot a külföldön is nagyon kedvelik és oly élénk az érdeklődés, hogy kezdetünk már nemsokára ki lesz merítve.

A ki tehát a most kezdődő III. magy. kir. osztálysorsjáték nyereseményeiben részesedni kíván, szíveskedjék megbízását **haladéktalanul** hozzánk juttatni, mint-hogy sorsjegyeinket rendszerint már jóval a huzás előtt eladtuk.

A megbízás vétele után — a mennyiben készletünk tart — azonnal megküldjük a rendelt sorsjegyet.

A pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletének osztálysorsjáték-osztálya.

Az első osztályu sorsjegyek árai:

Egy egész	frt 6.—
Egy fél	frt 3.—
Egy negyed	frt 1.50
Egy nyolczad	frt —.75

Pannonia

szálloda
Budapest, VIII., Kerepesi-ut 7. sz.

Ezennel bátorkodom 30 év óta fennálló és a legjobb hírének örvendő szállodámat igen tisztelt vendégeim barátaim és a nagyérdemű utazó közönség szíves emlékezetébe idézni, mely a város közepén, közvetlen a nemzeti színház mellett, a villamos vasut mentén fekszik ésmely az új kor igényeinek megfelelőleg a legnagyobb kényelemmel van berendezve, kizárólag villanyos világítással, villanyos személyfelhúzóval, olvasó- és társalgó-termeivel és fürdővel, minden megkívánható kényelmet nyújt.

Egyidejűleg van szerencsém ezenel tudomásul hozni, hogy az ezideig bérebe adva volt szálloda-éltermi és kávéház vezetését saját kezelésem alá vettem s azokat személyesen fogom vezetni, az összes helyiségeket a legdiszesebben és legczélszerűbben átalakítottam, úgy, hogy most már lakodalmak, társas ebédek, vacsorák és egyéb ünnepélyek megtartására kisebb és nagyobb legizlésesebben berendezett es teljesen elkülönített helyiségek állanak rendelkezésre.

Valamint eddigelé főtörökvésem oda irányult, hogy igen tisztelt vendégeimet minden tekintetben tökéletesen kielégítem, úgy továbbra is mindent el fogok követni, hogy bármely kívánságnak tölem lehetőleg eleget teshessek.

Fentiekből kifolyólag bátorkodom helyisegeimet becses figyelmébe ajánlani s minél gyakoribb látogatását kérve maradtam

Kiváló tisztelettel
Glück Frigyes
a Pannonia-szálloda tulajdonosa.